

Den 16. Dec. 1947.

FORTROLIGT.

Om Bekampelse af U-Baade.

Den heldige Bekampelse af U-Baade har i de to sidste Krige for England haft afgørende strategisk Betydning, hvorfor det ikke er til at undres over, at den engelske Flåde med Hensyn til Anti-U-Baadsvaaben og Lokaliseringmetoder af U-Baade har varet langt forud for alle andre Flæder. Derfor vil en Gennengang af den engelske Flædes Bestrebelser i denne Henseende give et fyldestgørende Billede af Udviklingen.

Ved Krigsutbruddet 1914 havde man kun en enkelt og ganske simpel Anordning til Bekampelse af U-Baade. Den bestod af en solid Drage, som indeholdt ca. 50 kg Sprængladning. Dragen slæbtes i et armeret Kabel ved Hjælp af hvilket den blev affyret fra det slæbende Skib. En videre Udførelse af dette Anti-U-Baads Strygegrej foretoges, idet man forsøgte Antallet af slæbte Sprængladninger; men Grejet var meget uhaandterligt og nedsatte Tarten betydeligt. Til Brug ved høj Turt fandt man paa at anvende en Paravane med ca. 40 kg Ladning, hvor Affyringen enten foregik paa tilsvarende Maade som for Dragens Vedkommende eller automatisk, nær U-Baaden berørte Paravanen eller det armerede Slæbekabel.

Selv om denne Type Anti-U-Baads Strygegrej anvendtes under hele Krigens 1914-18, og ~~hjemmefra~~ fremviste et Resultat af 5 ^{Kunde} ~~Scudhav~~ ^{senlade} U-Baade, var det ikke denne Vej man skulde gaa.

I Oktober 1914 bed Chefen for Grand Fleet om Konstruktionen af en Dybdebombe i den Skikkelse, som vi nu kender den. Allerede November samme Aar paabegyndtes Konstruktionen af de første Dybdabomber, og i Løbet af Aaret 1915 blev de første Skibe udrustet med de nye Bomber.

De første Dybdabomber havde kun en ringe Ladningsvegt, ca. 15 kg, men henimod Slutningen af Krigens forsøgedes denne til ca. 135 kg.

Den oprindelige Kastemetode var ved Hjælp af Lad, som

Indeholdt en enkelt Dybdebombe. Kastning foretages udeover Skibets Agterende. Forst henind Slutningen af Krigen fremkom de nu anvendte Kastemetoder, Skinneanordningen med mange Dybdebomber og Mortererne.

De Skibstyper man dengang udrustede med Dybdebomber var Jagere, Torpedobaade, Sloops og Trawlere. Man havde altsaa ikke, som under denne Krig, udviklet Skibstyper specielt til Beskyttelse mod og Bekæmpelse af U-Baade.

Det maanedlige Forbrug af Dybdebomber var sammenlignet med den anden Verdenskrig som følger:

1916 - 100 Db.	1940 - 1700 Db.
1917 - 200 "	1941 - 1000 "
1918 - 500 "	1942 - 1300 "

Totalforbruget af Dybdebomber under den første Verdenskrig var 16.500.

Under den første Verdenskrig sankedes ved Hjælp af Dybdebomber 35 U-Baade, medens 95 blev alvorligt og 182 lettere beskadiget.

Sankningstallet for denne Krig af tyske U-Baade er ca. 210 sankede af engelske og ca. 40 af amerikanske Overfladefartøjer. Det totale Antal af sankede U-Baade, altsaa ved Hjælp af Luftfartøjer, Skibe, Miner o.s.v. beløber sig til ca. 1000, heraf ca. 780 tyske.
⁽⁸⁵⁻¹⁾ ₍₁₃₀₎. Resten italienske og japanske U-Baade.

En Sammenligning af det sankede Antal Handelsskibe i de to Krig er ret interessant, skønt det kun indirekte hører med i denne Forbindelse.

I denne Krig sankede U-Baade ikke mere end omkring det halve af Antallet af Handelsskibe i 1914-18, nemlig 2775 mod 4837. Gennemsnitlig 40 Skibe pr. Maaned mod 95 i den første Verdenskrig. En medvirkende årsag til det mindre Antal sankede Skibe i den sidste Krig var sikkertlig også, at man straks fra Begyndelsen gik ind for Konvojsystemet.

Den eneste Maade til Lokalisering af U-Baade, man havde i 1914-18, var ved Hjælp af Hydrofoner, hvilket ikke var særlig pålideligt. Den sædvanlige Metode var at angribe den Position, hvor man observerede, at U-Baaden dykkede, eller hvorfra den afvoked sine Torpedoer.

Det svage Punkt var altsaa Lokaliseringen af U-Baade,

hvorfør man imellem de to Verdenskrige koncentrerede sig om Lokaliseringsmetoder. Derfor nedsættes et Udvalg "Anti Submarine Detection and Identification Committee" (A.S.D.I.C.) til at udfinde et Apparat som kunde løse Problemet. Dette lykkedes også for Udvalget, og nogen Tid før den anden Verdenskrigs Udbryd blev dette nye Asdicapparat, som det blev kaldt, taget i Anvendelse om Bord i Skibe.

I denne Nællemkrigsperiode havde man forsøgt de egentlige Angrebsvæben; muligvis gjorde en ubetinget Tiltro til Asdicapparatet, at man mente effektivt at kunne klare U-Baads-problemet. Man oversaa i al Almindelighed den Mulighed, at U-Baadskonstruktionen kunde have forbedret sig, og at Dybdebombernes Virkningsradius som Folge deraf kunde være blevet reduceret.

Men saa snart Krigens begyndte strømmede Erfaringerne ind, og man blev efterhaanden fuldt klar over Asdicapparatets og Angrebsvæbnenes Begrensninger.

Man indsaa, at et forøget Antal Dybdebomber måtte anvendes i Salverne for at foregne Virkningsradien. Endvidere for at foregne Træffesandsynligheden endnu mere formedes Tanken om at udskyde Dybdebomberne udover Skibets Stern.

Af de egentlige Dybdebomber, altsaa ikke Hedgehog og Squid, som jeg senere skal komme ind paa, frenken under den sidste Krig flere forskellige Typer. Om Bord i større Skibe, Jagere, Sloops, Fregatter, Korvetter, større Minestrygere og Trawlers anvendtes saaledes sædvanligvis Dybdebomber med en Ladningsvægt paa omkring 135 kg, altsaa af den Type, som vi fik hjem med vores fra England indkabte Fregatter og Korvetter. Denne Type var under Krigens den mest anvendte og kan betegnes som Standardtypen.

I mindre Fartøjer som f. Hcs., MTB's, ML's brugtes en Type med ca. 22 kg Ladning, hovedsagelig til Brug mod Dvergs-U-Baade o.l. Standardtypen anvendtes dog også ofte i disse Fartøjer.

I Bagyndelsen anvendtes i Luftfartøjer en Anti-U-Baads-Bombe af lignende Konstruktion som de almindelige Luftfartøjs-

bomber. Men det viste sig hurtigt, at Dybdebomber ogsaa her var bedre egnede. Man prøvede flere Typer og fandt ud af, at til dette Formaal var en Dybdebombe med ca. 90 kg Ladning den mest formaalstjenlige. Da et Luftfartøj til Anti-U-Baadsbrug kun kan medføre et lille Antal Dybdebomber, var Angrebet begrænset til U-Baade paa Overfladen, i Fjord med et dybde eller neddykket til en ringe Dybde.

Dybdebomberne kastedes i en Række med 4 til 6 Bomber i Salven. Disse Dybdebomber til Luftfartøjer var selvfølgelig foresynet med Nose- og Haleparti for at holde Styringen under Kastet.

For at forøge Virkningsradien for Dybdebomber, kastet fra Overfladefartøjer, fremstillede man en Dybdebombe med en Ladningsvægt paa 907 kg. Denne Type var beregnet til Udskydning fra Torpedorør og anvendtes næsten udelukkende af Jagere. Denne Type er iovrigt nu kasseret.

For Fuldstændighedens Skyld skal det nævnes, at man til Havneforsvar mod Dverg-U-Baade, Enmandstorpedoer o.l. anvendte Spranglegemer paa 2½ og 9 kg Størrelse, som kastedes med korte Mellemrum i Havneindløbet.

Kastning af Dybdebomber foregik paa den allerede under forrige Verdenskrig anvendte Maade med Kasteapparater (Skinneanordning) agter og Morterer til Kast tværs paa Kuraretningen, men som allerede nævnt foregodes Antallet af Dybdebomber i Salven betydeligt. Standard Salven, som holdt sig gennem hele Krigen, bestod af 10 Dybdebomber, som kastedes paa en saadan Maade, at de dannede et Mønster bestaaende af 2 over hinanden beliggende diamantformede Løg med 5 Bomber i hver.

Toruden Standard Salven anvendtes ogsaa Salver bestaaende af 5, 7, 8, 22 og 26 Dybdebomber afhængig af Skibets Udrustning med Kasteapparater, Morterer og Dybdebombetyper. De særlige Anti-U-Baads Skibe, Korvetter, Fregatter, Sloops og Eskortejagere var altid udrustet til Kastning af 10 Bombe Salver og derover.

Dybdeindstillingen af Bomberne afhæng selvfølgelig af Omstændighederne under Angrebet. Denne kunde variere fra 15 m til ca. 250 m.c Dybde, hvor to Løg i Salven anvendtes, varierede

den lodrette Afstand mellem Lagene fra ca. 30 m ved Lave Dybde-indstillinger til ca. 75 ved store.

Standard Salven var baseret paa Tidsintervalier mellem Kast af de enkelte Bomber i Salven faller for alle Skibe og anvendtes ved alle Farter over 9 Knob.

Dorfor vil en Variation i Fartern forudsage forskellig Langdeudstrækning af Salven, jo højere Fart jo længere Udstrekning. Den totale Langde af Salven ved 15 Knobs Fart var 143 m og Spredningen ved Centrum ca. 137 m. Salven blev kastet saaledes, at dets teoretiske Centrum, naar Bomberne eksploderede, skulde være beliggende i U-Baaden Kommandotårn. Dette betød, at man måtte pasbegynde Kastet af Salven en vis Tid i Torhaonden.

Det store Fremskridt inden for Anti-U-Baads Væbnet kom med Indførelsen af Bomber til Udskydning over Skibets Stavn. Fordelen ved denne Metode er indlysende, man kunde nu holde Asdic-Kontakt med U-Baaden lige til Skudejeblikket, d.v.s. fåa alle Angrebsdata lige til sidste øjeblik, hvorimod man ved Angreb med almindelige Dybdebomber mistede Kontaktten med Malet et Stykke Tid før Affyringen af Salven.

Der fremstilles to Typer af denne Slags Dybdebomber, nemlig Hedgehogbomben forsynet med et Anslagsbrandrør og Squid-bomben med Tidsbrandrør.

Hedgehogbomben fremkom først, og kan betragtes som en midlertidig Forløber og Ersatning for Squidbomben, som det tog betydelig længere Tid at konstruere og gennemprove.

Hedgehogbomben er som sagt forsynet med et Anslagsbrandrør; da Bomben saaledes skal ramme selve U-Baaden er Ladningsvegten ikke mere end knapt 16 kg: Levrigt er den forsynet med et Haleparti, som styrer Bomben indtil Nedslagsjeblikket. Halepartiet indeholder Drivladningen til Udskydning af Bomben og tjener desuden til Anbringelse af Bomben på Affutagen.

Affyringsanordningen eller Affutagen har 24 korte strækstillede Staalstanger, Pigge (heraf Navnet Hedgehog, d.v.s. Pindevin), hvorfra de enkelte Bomber holdes på Plads i Skudstilling, og hvorfra de affyrres elektrisk. Staalstangerne er anbragt i 4 langskibs Bulker. Ved at give Stangerne forskellig

Holdning opnaas, at Bomberne, ialt 24 Stk. i Salven, ved Nedslaget dannet et ovalt eller næsten cirkulært Monster. Staalstangerne kan ved en mekanisk Anordning bevæges om en Langskibs Akse, for at kunne modvirke Skibets Rulning i Se eller for at kunne legge Salven udenfor Diametralplanet enten paa Stb. eller Bb. Bov. Ved Affyring af Salven finder Nedslaget Sted ca. 200 m foran for Skibet, og hvis Salven er udskudt i eller nærlig i Diametralplanets Retning, har Salven en Udstrækning paa ca. 40 m.

Squidbomben er betydelig større end Hedgehogbomben, idet Ladningsvægten er omkring 100 kg. 6 Bomber udskydes i Salven, og Bomberne er forsynet med Tidsindstilling og bringes til Detonation i to Lag med 3 Bomber i Trekantmonster i hvert Lag. Affutagen til Udskydning af disse * Bomber er tung og stor og bestaaer af 6 Udskydningsrør anbragt i 2 Langskibs Rekker med 3 Rør i hver Rekke. Udskydningsrørerne kan, ved en tilsvarende Anordning som ved Hedgehog Affutagen, drejes fra Side til Side, saaledes at Bomberne kan udskydes i Diametralplanets Retning. Rekningen er ca. 300 m og Udskydning foretages ved Krudtpatron. Dybdeindstillingen, som varierer fra 0 til 275 m, sker automatisk når Bomberne er anbragt i Udskydningsrørerne ved Hjælp af en Temperingsanordning i Lighed med det, der anvendes ved A.L. Myts. ~~Squid og hvad dertil hører angives endnu med Nemmelighed af Diagramme.~~

Ved en Om tale af Anti-U-Baadsvæbnene kan man næppe undgaa at komme ind paa det sakkaldte Shark-Projektil, selv om det ikke direkte hører mod til denne Kategori Vaaben. Det viste sig nemlig, at man med den Artilleriermering Anti-U-Baads Partejerne, her især Fregatter og Korvetter, var udrustet mod, ofte havde vanskelighed med at senke en U-Baad, som ved Hjælp af Dybdebomber var trungen til Overfladen. Paa Grund af U-Baads-skrogets starke Konstruktion havde de sædvanligt anvendte Projektiler i mange Tilfælde ingen Virkning. Dette gjaldt især for Kalibre paa 4" og derunder. Derfor konstruerede man et betydeligt længere Projektil med Drivladning og forsynet med Anslagsbrandrør og en storre Sprengladning. Rekningen af dette Projektil var kun ca. 1000 m, og det blev udskudt saaledes, at Nedslaget

befandt sig ca. 15-20 m foran for U-Baaden for at kunne ramme denne midt paa Skroget under Vandlinien. Selvfølgelig var dette kun et Arrangement for at bøde paa de mindre gode Kanoner, af hvilke mange stammede fra den forrige Verdenskrig.

Selv om Asdic-Installationen efterhaanden er kendt, vil det moeske alligevel vere paa sin Plads at give en kort Beskrivelse af den.

Formalet med Installationen er at bestemme Afstand og Pejling til et undervands Objekt. Forude under Skibsbunden, indesluttet i en vandfyldt, lydgennemtrængelig, strømlinieformet Kuppel, er anbragt en Oscillator. Oscillatoren staar i elektrisk Forbindelse med en Afsender og Modtager efter et lignende Princip som ved Ekkoloddet. Med regelmæssige Mellemrum udsender Oscillatoren kortvarige Impulser af ultrasonore Lydholger. Træffer Lydholgerne et undervands Objekt, tilbagekastes de og opfanges af Oscillatoren, og dette ultrasonore Ecko bliver aufoptaget af Modtageren til en hørlig Frekvens.

Lydkuglen, som saaledes udsendes af Oscillatoren, ligner af Form Kuglen paa en Projektor og udsendes horisontalt.

En elektrisk drevet Kontrol- eller Fjernstyringsanordning sørger for Drejning af Oscillatoren til en hvilken som helst relativ Pejling, enten ved en fortæt Bevægelse eller ved Trinbevægelser af fast Vinkelstørrelse 2° eller 5° . Lydudsendelsen sker dog kun ved Trinbevægelsen.

Ved at lade Oscillatorens Lydkugle bevæge sig frem og tilbage over et undervands Objekt, f.eks. en U-Baad, vil Kuglens Yderkanter skiftevis ramme U-Baaden's Stern og Agterende, hvorved Eckoet tabes eller genvindes. Idet Lydkuglens Retning altid kendes, kan Centerpejlingen til U-Baaden bestemmes som et Middeltal af Kuglens Retning, naar Eckoet opnaas, og Retningen, naar Eckoet tabes under Bevægelse af Oscillatoren til samme Side. Et Pejlbord udregner Centerpejlingen automatisk, og Pejlingen afalettes som en Prik paa et Kurvepapir, der bevirger sig med konstant Hastighed. Paa en Gradskala kan saa den Pejling, som Prikken angiver som Centerpejling afleses. Serger man for hele Tiden at holde Skibets Stern rettet mod U-Baaden, og hvis U-Baaden

stevner lige imod eller bort fra eget Skib, vil Centerpejlingerne være konstante, og man vil da ^{paa} Kurvepapiret faa en Rekke Prikker lodret under hinanden. Hvis derimod U-Baaden stevner paa en vilkaarlig anden Kurs, vil Pejlingerne trække, og Kurven af Prikker faa en skraa Holdning. Holdningens Størrelse er et Udtryk for U-Badens Bevægelse tværs paa eget Skibs Kurs.

Afstanden til Malet registreres paa et Afstandsbord. Hver Gang en Lydudsendelse finder Sted startes en Viser paa Bordet, og denne bevæger sig med en konstant Hastighed langs en Afstandsskala. Saa snart Elkoet modtages, sætter Viseren en Prat paa et Kurvepapir, som ligefølges beveges med konstant Hastighed. Herefter løber Viseren tilbage til sin Startstilling, klar til næste Lydudsendelse. Er Afstanden til Malet konstant faaas en lodret Rekke Prikker. Stevner man mod Malet, vil Kurven af Prikker danne en skraa Linie. Holdningen af denne Kurve er et Udtryk for Malets relative fart. Når Kurven skærer Afstands-skalens Nullpunkt, befinner U-Baaden sig lodret under Oscillatoren. Ved at anbringe en Lineal drejelig i Nærheden af Skaleens Nullpunkt, kan man ved at forskyde den en Smule i forskellige Retninger inføre Korrektioner for Bombernes Synketid, Afstanden mellem Skibets Agterende og Oscillatoren o.s.v., saaledes at Linealen, når den lægges langs med Afstandskurven, angiver det rette Affyringsajeblik. Dette er selvfølgelig under Forud-sætning af, at den rette Angrebskurs er valgt. I Tilslutning til Afstandsbordet gengives Lydudsendelse og Elko i Hovedtelefoner og Højttalere.

Pejlbordet, Afstandsbordet og Kontrolanordningen til Betjening af Oscillatoren er anbragt i et sørligt Lukaf i umiddelbar Nærhed af Kommandobroen.

Sammenlignes Lydudsendelsens Tonhøjde med Elkoets, vil den under forskellige Inklinationer, når U-Baaden gør Fart, variere paa Grund af Dopplereffekten. Dopplereffekten kendes f. Eks. fra den Variation i Signalhornets Toner, der tagtages, når en Ambulance nærmer sig eller fjerner sig. Stevner eget Skib saaledes imod en U-Baad, vil Tonen i Elkoet være højere end Lydudsendelsens Tone, hvilie U-Baaden bevæger sig paa en Kurs imod

eller delvis imod eget Skib. Omvendt, hvis U-Baaden bevæger sig paa en Kurs bort fra eller delvis bort fra eget Skib, vil Tonen i Ekkot være lavere. Denne Dopplereffekt er saa udpreget, at man ved Aflytning kan skelne mellem Toneændringerne høj, moderat høj, ingen, moderat lav og lav, og derigennem faa et godt Skøn over U-Baadens Inklination.

Oscillatorens Ydeevne er afhængig af mange Faktorer. Den praktiske Rekkevidde mod Hensyn til U-Baade er under gunstige Forhold op til 2500 m. Selvfølgelig er Oscillatoren ogsaa modtagelig for Hydrofonvirkning, hvilket kan hjælpe med til Bestemmelse af Ekkot. Lag med forskellig Vandtemperatur efter Saltholdighed afbøjer Lydbølgerne, ligesom der kan fremkomme Refleksvirkninger fra Overfladen eller Bunden. Brug af Apparatet ved Farter over 18 Knob er næsten umulig, og Skruestøjen fra eget Skib kan virke meget forstyrrende, især naar Oscillatoren er rettet i øgterlige Pejlinger. Flere Skibe i samme Formation bør ikke sende paa samme Frekvens, idet et i nærheden varende Skibs Udsendelse kan opfanges som et EKKO. Betjeningspersonellets Dygtighed har stor Indflydelse paa Ydeevnen. At kunne klassificere et U-Baads EKKO er under forskellige Forhold ikke altid lige nemt, og krever stor Træning af Personnellet. Mange Ting giver EKKO, bortset fra U-Baade. Overfladeskibe, Fiskestimer, Ifvaler, Kolvand, d.v.s., Strømhvirvler og Lufthobler, Vrag o.s.v. Iobjerge skal man tage sig i Agt for, da disse giver næjagtigt samme EKKO som U-Baade.

(x)

Det ses altsaa, at Asdic-Apparatet til Støtte for Angreb giver følgende Data: Centerpejling, Oplysning om U-Baadens Inklination, U-Baadens relative Fart og Afstand.

For at anbringe Dybdebombsalvens Centrum i U-Baadens Kommandotårn, naa Asdicapparatets teoretiske Affyringstidspunkt det øjeblik U-Baaden befinder sig lodret under Oscillatoren, som tidligere berort, korrigeres saaledes, at der tages Højde for Oscillatorens Afstand fra Skibets Agterende, Afstanden fra forste Dybdebombe, som kastes, til Salvens Centrum naas, og endelig Afstanden U-Baaden bevæger sig i Skibets Kursretning under Dybdebombernes Synketid. Disse Korrektioner foretages automatisk

ved Linealen paa Afstandsbordelet.

U-Baadens Bevægelse tværs paa eget Skibs Kursretning
maa der kompenseres for ved en formuftig valgt Angrebskurs, og
kan for Angreb med Dybdebomber ikke fastsættes eller udregnes
af Asdic-Apparatet.

Den praktiske Udførelse af Dybdebombangrebet sker
saa paa følgende Maade. Med en Angrebsfart af 15 til 18 Knob
rettes det angribende Skibs Stavn kontinuerligt mod U-Baaden
ved at styre de ved Pejlbordelet angivne Centerpejlinger. Paa
denne Maade sterner det angribende Skib imod U-Baaden, indtil
Afstanden er ca. 750 m. Under denne første Del af Angrebet danner
man sig et Billede af U-Baadens Kurs og Fart ved Hjælp af Asdic-
apparatets Oplysninger.

Når Afstanden er kommet ned paa 750 m, foretages en
Kursændring til den Side Centerpejlingen trækker, for at bringe
Skibet paa Angrebskurven, der som nævnt maa fastlægges skans-
og erfaringsmæssigt. Under Lebet ~~med~~ ^{ind} de sidste 750 m vil
Centerpejlingen, naar den rigtige Angrebskurs er valgt, være
næsten konstant det meste af Tiden, for til Slut et trække ned
langs den modsatte Side af den, Kursændringen blev foretaget til.

Det kan selvfølgelig blive nødvendigt at korrigere
Angrebskurven, hvis U-Baaden foretager undvigende Manøvre, men
under den sidste Del af Angrebet maa dor dog ikke foretages
Kursændringer, idet Skibet skal være paa stot Kurs naar Dybde-
bomberne kastes.

Under den aller sidste Del af Angrebet mistes Kontak-
ten med U-Baaden, idet denne kommer ind under og dermed udenfor
Oscillatorens Lydkegle.

Når Asdic-Apparatet angiver Affyringstidspunktet,
paabegyndes Kastning af Dybdebombesælven.

Sor vi paa Angreb med Hedgehog- eller Squidbomber,
skal Asdic-Apparatets Angivelse af det teoretiske Affyringsafo-
blik korrigeres ottrent paa samme Maade, som ved Angreb med
almindelige Dybdebomber. Korrektionerne er her: Afstanden fra
Oscillatoren til Hedgehog- eller Squid-Affutagen, Rekningen
plus undervands Banelængde af Bomberne samt Afstanden U-Baaden

bevæger sig i Skibets Kursretning under Bombernes Flyve- og Synketid.

U-Baadens Bevægelse tværs på Kursretningen under Bombernes Flyve- og Synketid, maa der korrigeres for ved en Vinkelkorrektion, Deflektion, som adderes til Centerpejlingen af U-Baaden angiver Skudretningen. Til at give Bomberne den rette Skudretning anvendes selve Skibet. Denne Fremgangsmåde er i og for sig kun korrekt i selve Skudejeblikket, men man kan med tilstrækkelig Tilmælelse lade Skibet styre en Kur, der er lig Skudretningen under den sidste Del af Angrebet. Ved en elektrisk Anordning sender Asdic-Apparatet denne Angrebskurve til en Kursindikator, som Rørgangeren kan styre efter.

Angrebet udføres saa på følgende Maade: Med en Angrebsfart af 8-9 Knob forholdes, som ved første Del af Angrebet med Dybdebomber, hvor det gælder om at dannе sig et Billede af U-Baadens Bevægelse. Under den sidste Del af Angrebet, de sidste ca. 400 m, overgaas til automatisk Styring ved Hjælp af Kursindikatoren. Man overlader med andre Ord till Asdic-Apparatet at afslutte Angrebet. Det er ikke altid let helt nøjagtigt at følge Kursindikatoren på Grund af Skibets Giran eller Forsinkelsen inden Skibet lystror Rør, hvorfør en eventuel Fejl i saa Hensigende rottes ved selve Affutagen.

Under alle Slags Angreb er det nødvendigt at faa et saa godt Billede af U-Baadens Bevægelser som muligt, hvorfør det er absolut påkrævet at nedlägge øget Skibe og U-Baadens Bevægelses grafisk udfra de Oplysninger, som faas fra Asdicapparatet, Log og Gyro, saaledes at Chefen, eller den som leder Angrebet, til enhver Tid om ønsket kan vejledes deraf.

For at kunne holde Kontakt med U-Baaden, selv om den går dybt, og for at forkorte den Tid, der forløber fra man mister Kontaktten med U-Baaden og indtil Affyringstidspunktet under Angreb med almindelige Dybdebomber, anbragtes en ekstra Oscillator, saaledes at den kunde virke nedad indtil 70° fra det vandrette Plan.

U-Baadens Dybde var lange et Usikkerhedsmoment, selv om man havde et vist Fingerpeg derom ved at lægge Merke til paa

hvilken Afstand, man mistede Kontakten.

Problemet blev løst ved et særligt indrettet Asdic-Apparat, som maalte Vinklen fra det vendrette Plan til U-Baaden. Ved Hjælp af denne Vinkel og saa Afstanden, maalt med det almindelige Asdicet, fik man Dybden.

Tekstisk kan man skelne mellem to Slags Angreb, Mod-angrebet og det overvejede eller planlagte Angreb, naar almindelige Dybdebomber anvendes.

Modangrebet udføres, naar en U-Baad er lokaliseret i en Position, hvor den betyder en øjeblikkelig Fare for eget Skib eller eventuelle eskorterede Skibe. Det første Formål er derfor at hindre U-Baaden i at udføresit Angreb. Saa snart U-Baaden er opdaget, gaaer op til Maximum Fart 16 Knob, og Kurven sattes mod U-Baaden, Klart Skib klaas, og Dybdebomberne indstilles med en lav Dybdeindstilling. Pa den korte Tid, der er til Raadighed for Bomberne kastes, og som er afhængig af den Afstand, U-Baaden opdages paa, er det vanskeligt og sonme Tider umuligt at danne sig et klart Billede af dens Bevægelser og Dybde, hvorfor et Modangreb sjældent bliver helt noejagtigt.

Endvidere bliver det som oftest udført med den Del af Besætningen, som var paa Post i Opdagelsesøjeblikket, ledet af Vagtochefen eller Chefen, idet Klartskibsbesætningerne sjældent naar et komme paa deres Poster inden Bomberne kastes. Endvidere er det heller ikke altid hensigtsmæssigt at torna rundt midt under Angrebet. Selv om U-Baader ikke rammes, tjener Modangrebet som Regel til at faa U-Baaden til at opgive sit Angrebsforehavende og foretage undvigende Manøvre, eller til eventuelt at sege dybt.

Det planlagte Angreb udføres, naar en U-Baad er lokaliseret i en Position, hvor den ikke betyder en øjeblikkelig Fare for eget Skib eller eventuelle eskorterede Skibe. Derfor kan en gunstig Lejlighed til Angrebet afventes, da Tiden, det tager inden U-Baaden senkes, ikke er af første Vigtighed. Her har man god Tid til at overveje, hvordan Angrebet bedst sattes ind, og til at gøre Klart Skib. Det er formaalstjenligt at starte Angrebet paa en Afstand af ca. 1500 m og saa vidt mulig fra en Position tværs paa U-Baadens Kurs, da det med Asdic-Appa-

fast.

ratet er noget vanskeligt at holde en U-Baad, der vender Støvnen eller Agterenden direkte imod eget Skib. Skibet er nu i fuld Alarmberedskab, og før og under den første Del af Angrebet er der god Tid til at danne sig et godt Billede af U-Baaden Kurs, Fart, Dybde o.s.v. Hver Gang man har fuldendt sit Angreb, gælder det om hurtigst muligt at genoptage Kontakten med U-Baaden, og det er derfor vigtigt at sørge for, at eget Skibs Kolvand ikke kommer mellem U-Baaden og Oscillatoren, idet Kolvand, som nævnt, giver Ecko, og derved genererer Operatøren under Afsøgning eller ved Fastholdeelsen af U-Baadsejkont.

For Hedgehog- og Squid-Bombernes Vedkommende kan man opstille samme taktiske Inddeling. Blotter der for Modangrebets Vedkommende den Betingelse, at der skal være tilstrækkelig Tid til at overga til automatisk Styring ved Hjælp af den tidlige Kursindikator.

Som Regel er det bedst at anvende almindelige Dybdabomber i Modangrebet, *især hvis Vægt står uddelen* ~~især hvis Vægt ikke står uddelen~~ og Hedgehog Bomber ~~eller~~ almindelige Dybdebomber, da den forenede Slags Bomber gavner den moralske Virkning, som opnaas selv om Bomberne ikke rammer.

Samarbejde mellem flere Skibe under Angreb gør dette mere effektivt. Et f. eks. 2 Skibe detacheret til at angribe en U-Baad, tornet de om at være det angribende Skib. Det forreste Skib, som først Kontakt med U-Baaden, bliver det dirigérende Skib, og det andet bliver det angribende Skib. Det dirigérende Skib prøver på at holde sig tværs af U-Baaden i en Afstand af ca. 1500 m og opgiver ved Radiotelefon alle Oplysninger om U-Baaden til det angribende Skib, før til Slut ved Flagsignal at angive Tidspunktet, naar Pejlingen til U-Baaden og det angribende Skib er den samme. Denne Prængargemaade forudsætter, at det angribende Skib meget hurtigt selv opnær Kontakt med U-Baaden. Når Angrebet er udført, og det angribende Skib har Bid i U-Baaden igen, byttes Rollerne om.

Dette Samarbejde kan udvides til at omfatte flere Skibe, og formindsker derfor U-Baaden Chancer for at undslippe, idet der uafbrudt, hvis de ydre Omstændigheder ikke er for slette,

altid vil være mindst et Skib, som har Kontakt med U-Banden.

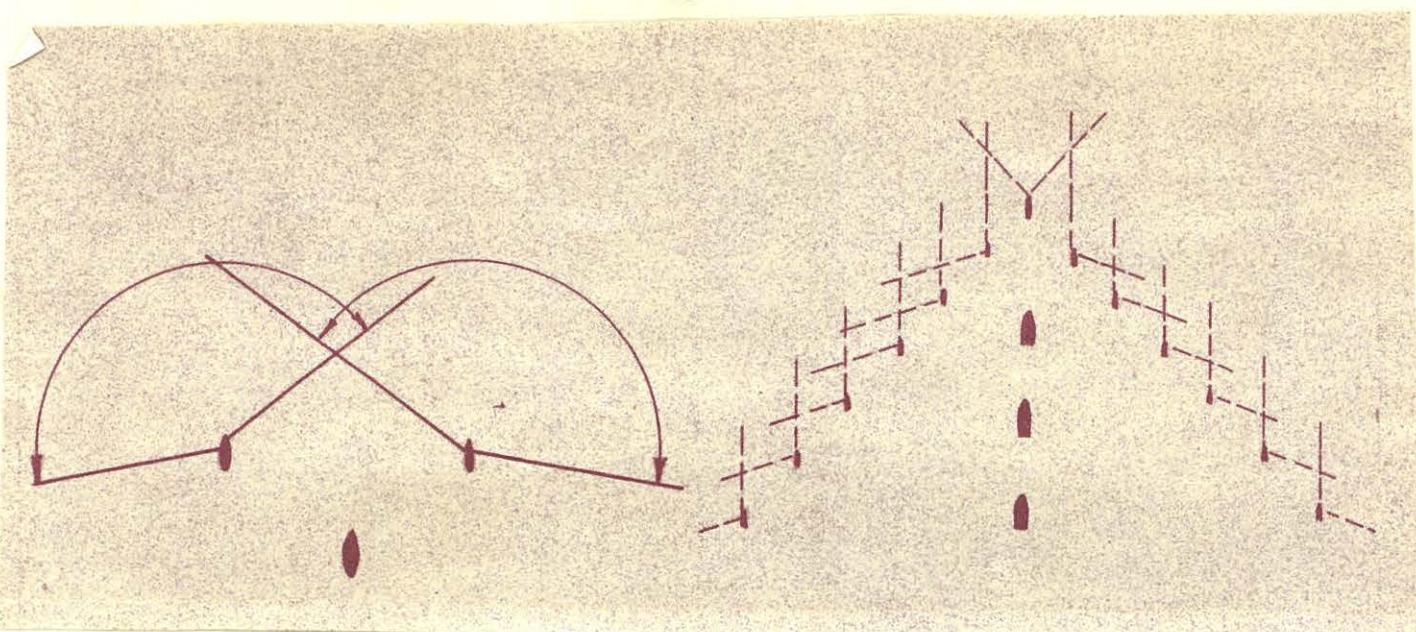
Hør man ved tidlige Angreb tvunget U-Banden til at gaa dybt, er den bedste Maade at komme den til Liv ved at udfore et specielt Angreb, Creeping Attack. Dette Angreb kan kun udføres mod de almindelige Dybdebomber, og to Skibe maa deltage. Det ene Skib bliver dirigerende Skib og legger sig paa samme Maade, som for beskrevet, og videresender til det angribende Skib alle Oplysninger vedrørende U-Banden. Med Langsom Fart, ca. 5 Knob, søger det angribende Skib ved Hjælp af Afstandsmaaling til det dirigerende Skib at løbe hen over U-Banden i dennes Kursretning, hvis denne gør Fart. Det dirigerende Skib fastsætter Affyringsøjeblikket, og det angribende Skib kaster en Salve med 26 Dybdebomber. Ligger U-Banden stille, markeres det angribende Skibs Position, naar det befinner sig lodret over U-Banden, ved en Boje, saaledes at det dirigerende Skib efter Angrebet kan gaa op og angribe omkring Bøjen, som Regel med en Salve af 22 Dybdebomber.

Denne Angrebsmetode anvendes, da Asdicapparatet taber Kontakt med en dybtgaaende U-Baad, naar denne er for nærliggende Skib. Det kræver selvfolgtelig en stor Udrustning af Dybdebomber i de angribende Skibe.

Den taktiske Anvendelse af Anti-U-Bands Skibene var til Beskyttelse af marcherende Flaadeenheder, til Beskyttelse af Konvojer, Patrouille udfor Baser eller beskyttede Ankorplasser og til Eftersøgning og Jagt paa U-Bande.

Større marcherende Flaadesværker eskorteredes som Regel altid af Eskortejagere. Formationen og den Vinkel eller Sektor, de enkelte Eskorteskibe skulde afsøge med deres Asdic-apparat, aahng af Antallet af Enheder i Styrken og Antallet af Eskorteskibe samt Marchfarten.

Bent matematisk ved Sandsynlighedsberegning kan den mest effektive Formation og Afscogning beregnes, og Formationsdiagrammer ~~for~~ hvert enkelt Tilfælde tegnes. Dette var selvfølgelig gjort paa Forhaand, saaledes at man blot havde at slae op i Diagramhændbogen og udtag den for det foreliggende Tilfælde bedst egnede Formation.

Under Eskortering af Konvojer anvendtes næsten altid en Standardplacering af Eskortefartsjerner, idet der var udarbejdet 2 Formationsdiagrammer, 1 for Dagsejlad og 1 for Nattsejlad. Forskellen paa de 2 Formationer var, at medens man om Dagen lagde Hovedvagten paa Beskyttelse af Konvojen forud og til Siderne, maatte man om Natten ogsaa have en god Beskyttelse agterud. Paa disse Formationsdiagrammer var Placeringen angivet af det ideelle Antal Eskortefartsjerner; dette Antal havde man saa godt som aldrig til sin Raadighed, hvorfor man nøjedes med at besætte de Pladser, som man mindst kunde undvære under Hensyntagen til Antallet af Skibe i Konvojen, Konvojens Fart o.s.v.

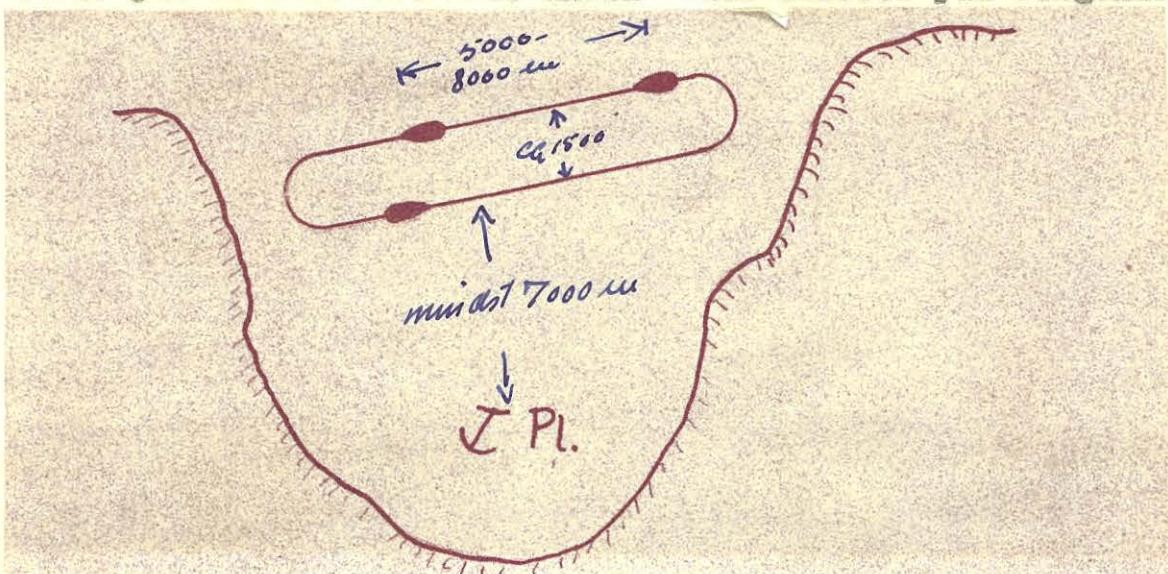
Under Konvojering foretog Eskortefartsjerner altid Zig-Zag, som Regel 30° paa hver Side af Hovedkursen. Dette Zig-Zag kunde enten være individuelt eller samlet (i Takt). Den normale Asdic Afsegnning for Eskortefartsjerner, naar de sejlede alene eller eskorterede en Konvoj, var for Farter under 10 Knob fra rød 80° til grøn 80° , og over 10 Knob det samme, men med 20° Overlap.

Baaie ved Eskortering af Flaadeenheder og Konvojer anvendtes undertiden, naar Forholdene talte derfor, en fremskudt Dekning foruden den sædvanlige Nærdekning. Nærdekningens Afstand fra Konvojen eller de eskorterede Skibe var ca. 3000 til 4000 m. For den fremskudte Dekning var den som Regel 10 Sømil, men kunde varieres efter Omstændighederne.

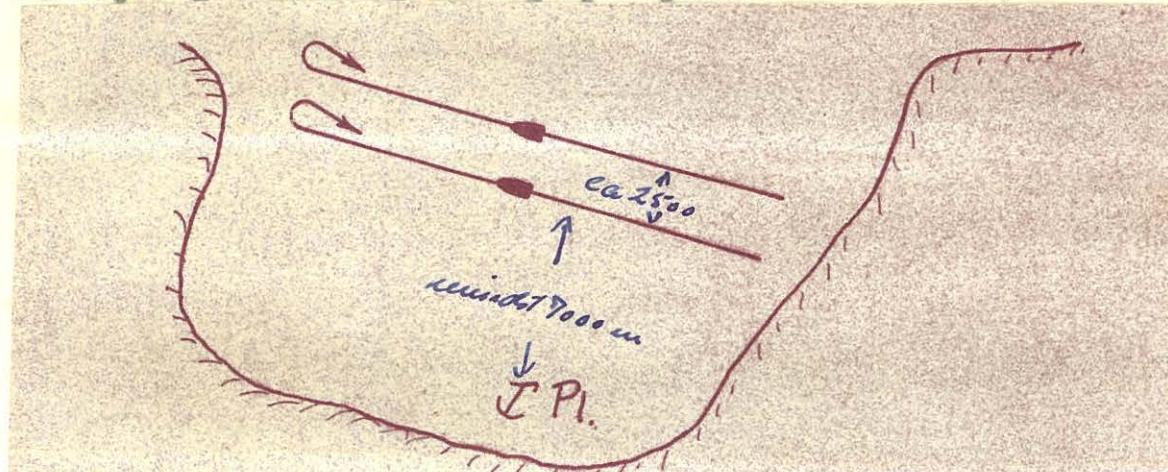
Havde man Luftfartsjær til sin Raadighed, patruljerede disse sædvanligvis i Cirkler eller Halvcirkler foran/før omkring Konvojen i en Afstand af ca. 10 til 15 Sømil.

Anti-U-Baads Patrulje udføres udfør Baser, Fjordmündinger eller beskyttede Ankerpladser. Patruljen kan enten være gaaende eller stationær.

Gaaende Patrulje kan udføres som en Kade uden Ende eller paa Frontorden. Kade uden Ende udføres paa følgende Maade

Ved gaaende Patrulje paa Frontorden skal de forskellige Fartsjær gaa frem og tilbage paa parallelle Kurser.

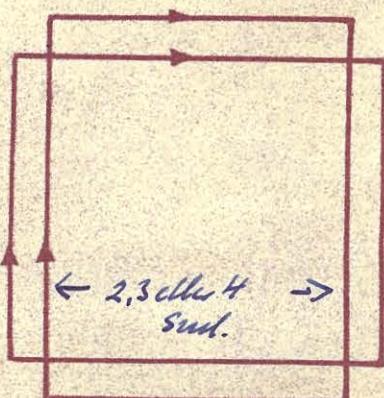

Den gaaende Patrulje kan altid forstærkes med stationære Patruljer, bestaaende af smaa asdicudrustede Fartsjær. Disse anbringes indenfor den gaaende Patrulje.

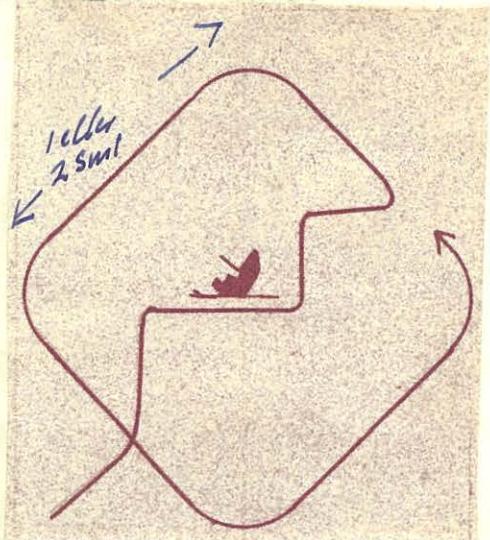
Grundlaget for en Eftersøgning er selvfølgelig en Melding om en fjendtlig U-Baads Tilstedeværelse i en eller anden Position. En Eftersøgnings Effektivitet er selvfølgelig afhængig af Antallet af Anti-U-Baads Fartsjær og den Distance, disse maa udsejle for at naa den rapporterede Position.

I det Sjeblik Anti-U-Baads Fartsjærne kommer til denne Position, vil U-Baaden befinde sig indenfor et cirkulært Omraade, hvis Radius er bestemt af den maksimale Distance, U-Baaden kan naa at udlebe fra Tidssjeblikket, den blev opdaget, og indtil Anti-U-Baads Fartsjærne begynder Eftersøgningen. Hvis dette Tidsforløb er forholdsvis kort, f. eks. naar en ~~medkunf~~ Konvojs

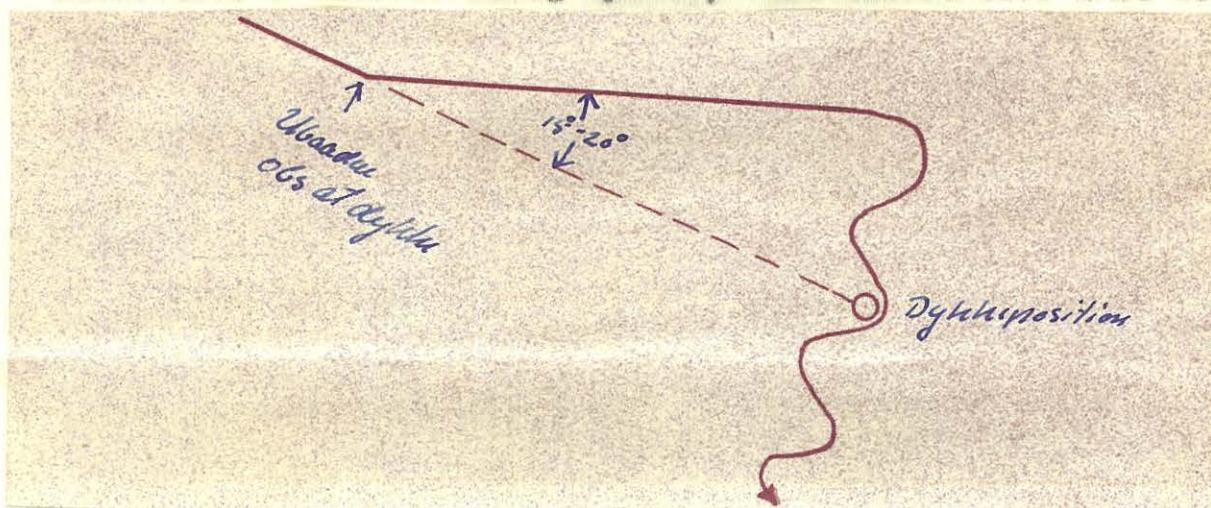
Luftdækning opdager en U-Baad, og Luftfartsjets eget Angreb er mislykket, kan Eftersøgning udføres paa følgende Maade:

Når et mindre Omraade skal afsøges f.eks. hvis et Skib i en Konvoj er blevet besværet uafhørselig gennem Eftersøgning omkring det besværelte Skib.

Omtrent samme Frengangsmaade anvendes, naar en U-Baad observeres i Overfladen og dykker, idet man stævner imod den.

Til Eftersøgning og Jagt paa U-Baade i større Omraader anvendtes f. eks. i Atlanterhavet 3 til 4 Grupper af Anti-U-Baads Fartsjær. Grupperne var underlagt Western Approaches, det Marinestrik, som ledede Anti-U-Baadskrigen i Atlanterhavet. Grupperne opererede selvstændigt i nærheden af Konvojruterne, og foretog Eftersøgninger af de Omraader, hvor man mistenkte, at der befandt sig U-Baade. 3-4 Grupper til de store Omraader, det her drejede sig om, var selvfølgelig for lidt, men flere kunde ikke afses. Resultatet af Gruppernes Arbejde var dog alligevel af stor Betydning, saaledes var Resultatet 5 eller 6 senkede U-Baade opnået af en enkelt Gruppe under en Patrulje. Dette var ganske vist også den heldigste Patrulje, som blev gennemført.

Taktikken for Angreb, Eftersøgning, Patrulje o.s.v. forandrer sig selvfølgelig med Vaabnenes, Skibstypernes, Modvaabnenes og U-Baadenes Udvikling. F. eks. vil den nuværende Udvikling med Hensyn til U-Baadens Undervandsfart og den akustiske Torpedo, for blot et nogle enkelte Ting, have Ind-

Lydelse i saa Henseende.

Den aller sidste Udvikling indenfor Anti-U-Bande
Vaabenene foreligger der naturligvis kun faa Oplysninger om, men
det man anses for sandsyntigt, at Squidbomben allerede nu er
det primære Vaaben, og at almindelige Dybdebomber er ved at
blive ^{de} forældet. Da der var Besøg her i København af den engelske
Destroyer ~~HMS~~ "Aisne", kunde man se, at Squid-Affutagen var
anbragt paa Agterdakket, saaledes at Bomberne ~~kunde~~ ^{skjule} udskydes
over Masten. Denne Placering af Affutagen rummer den store
Fordele, at den er betydelig bedre beskyttet mod So. Det næste
Trin i Udviklingen bliver antagelig at inderstætte Affutagen dreje-
lig, saaledes at Bomberne kan udskydes i en hvilken som helst
Retning Horizonten rundt.

Med en stigende Undervendsfart af U-Bande melder
Kravet sig om længere Virkningsradius af Acidic, samt det nød-
vendige at kunne anvende det ved høje Farter.

Det foreste forsøg med en maalsagende Dybdebombe er
formyndig blevet foretaget i England. Denne Dybdebombe er selv-
bevægende ved Hjælp af et Batteri. Til Maalsagning er den i For-
parten forsynet med 4 Hydrofoner, en paa hver Side, en foroven
og en forneden. De 2 Sidehydrofoner styrer Bomben i Sideretningen
ved Hjælp af et Sideror. Hydrofonerne foroven og i Bundens stear
i Forbindelse med en Spindel, som kan bevæge Batteriet. Et
Lydmødtagelsen kraftigst ved Bundhydrofonen, roterer Spindelen,
og Batteriet forskyes fremefter, hvorfed Bomben bliver naserung
og søger dybere. Omvendt søger den opafters, naar Lydmødtagelsen
er kraftigst i den overste Hydrofon. Bomben stear i Øjeblikket
absolut paa Forsøgsstadiet, og Malet; en maalsagende Dybdebombe
med et Virkningsområde af en Kvadratsomil, er langtfra nægt
ændnu.

Betratger vi Forholdene indenfor vor egen Flaade, har der indtil kort før den sidste Verdenskrig saa godt som ingen Udvikling været inden for Anti-U-Baadsvaaben; den foraldede Type A Dybdebombe var Standardtypen.

Den første Morter kom med Bygningen af M-Baadene, og dermed gik Ladningsvægten af Dybdebomberne op til ca. 100 kg. Noget effektivt Lokaliseringsapparat fandtes ikke.

I Dag har vi ved Indkøb erhvervet os engelske Asdic-apparater, Dybde- og Hedgehogbomber og har derved muligheden for at udvikle vort Anti-U-Baadsvaaben. Saavidt jeg har forstaaet er det Tanken at anvende de engelske Asdic-Apparater i vore Skibe uden Forandringer, blot tilpasset til vore nye Dybdebombe Type C. Herved er allerede den første Opgabe stillst.

Hvordan er Asdicforholdene i vore Farvande?

Jeg ved ikke hvor langt, man er naaet med dette Spørgsmaal, men det forekommer mig at være af stor Betydning, snarest at faa dette Forhold klarlagt.

Nogle mener, at siden Perifonforsøgene faldt daarligt ud, vil Asdicforholdene ogsaa være ringe i vore Farvande. Det ^{man} er muligt, dette er rigtigt, men har ikke Lov til at regne med det, før Undersøgelserne viser det. Ganske vist har vi engelske Oplysninger om Asdicapparatets Ydeevne paa læge Vanddybder, men dette er ikke nok; vi maa selv undersøge Forholdene, saaledes at vi er helt klar over disse i vore Farvande og for den Sags Skyld ogsaa i Nord- og Østersøen.

Den nye Dybdebombe type C, som Skibene nu efterhaanden vil blive udrustet med, har i og for sig en god Ladningsvægt, selv om en Forøgelse af Vægten med ~~ca. 25 %~~ kunde være ønskelig. Efter min Mening har Bomben dog den Fejl, at der kun findes en Dybdeindstilling, nemlig 30 m. Den er altsaa begrænset til Brug paa Vanddybder mindre end 30 m. Jeg ved nok, at man hertil kan sige, at vi gennemsnitlig i vore Farvande har en Vanddybde paa ca. 30 m, og dermed har dekket vort Behov, men dette ~~synspunkt~~ Synspunkt er dikteret af en rent defensiv Opfattelse, der nemt kan blive til Skade for os selv. Bomben bør, saavidt jeg kan se, i hvert Tilfælde kunne anvendes paa Vanddybder op

til 100 m.

Med den Udructning af Kastearbejder og Mortorer, samt Dybdebombekøbning som vores Skibe er eller bliver forsynet med, maa en Salve bestaaende af 5 Dybdebomber anses for at være den mest egnede.

Som antydet bliver den almindelige Dybdebombe maacke forelæst inden den næste Krig; dette Forhold maa man ogsaa have for øje. I øjeblikket tror jeg, at Hedgehog, eventuelt med Indførelse af visse Forbedringer, vil være det ideelle Vaaben for os. Jeg kan nævne, at Træffeprocenten under Krigen med Hedgehog-bomber var ca. 60 %, medens den for Dybdebombernes Vedkommende var under 20 %.

For at gøre Anti-U-Baadsvaabnet ombord saa effektivt som muligt, er i Forbindelse med en god *Stædig Træning af Personellen* ~~Personel~~-Uddannelse af afgørende Betydning.

Helo Organisationen maa basezere paa et gmidningalegt Samarbejde uden Fejltagelser eller Forsinkelser. En Forsinkelser under Angreb af blot 4 Sek., hvis Farten er 15 Knob, medfører at ca. en Tjerdedel af Salven er spildt. Yderligere Forsinkelser medfører, at Angrebet mislykkes totalt.

(x)

Betrægter man Forholdene ombord i "Huitfeldt", som i øjeblikket er i Tård med at faa installeret sit Asdicet, vil følgende Krav til Personellet være nødvendige.

Alle Scofficerer ombord maa være i Stand til at lede et Angreb og være nogenlunde inde i Angrebstaktikken. Endvidere maa Chefen og Asdic-Officeren være fuldt inde i alle Forhold vedrørende Angreb, Eftersagning og Formationssøjleads. Asdic-Officeren maa desuden være inde i Asdicinstallasjonens Virke-maade og Klassificationen af Elko.

Asdic-Personellet, mindst 4 Operatorer, maa være fuldt fortrolig med Betjeningen og Vedligeholdelsen af Installationen, samt Klassificationen af Elko. Den ældste af Operatorerne maa desuden være saa godt uddannet, med hensyn til Installationens Indretning og Værkenaade, at han kan foretage mindre Reparationer.

Betjeningspersonellet til Dybdebomberne maa staa under Ledelse af mindst een kyndig Befalingsmand, der maa være inde i alt forekommende Dybdebombemateriel og dets Vedligeholdelse. Sandsynligvis vil det være mest formaalstjenligt at anvende en af Torpedopersonellet til dette Job.

Træningen af Officerer og Asdic-Personel bør ske i et mod Asdic-Teater og ved Øvelser ~~paa~~ U-Baade. Teatret kan til Nød undvåres, men saa kræves der adskilligt flere Øvelser mod U-Baad.

Fordelen ved Teatret er, at man nøjagtigt kan vurdere Angrebets Udførelse, idet det alt nedlægges grafisk. Naar Øvelser mod U-Baad foretages, bør U-Baaden slæbe en Boje i Overfladen til Angivelse af sin Position.

Træning af Betjeningspersonellet til Dybdebomber kan ske ved blinde Angreb.

Uddannelsen af Asdic-Personel, inden det kan anvendes ombord, er lang og omfattende, hvorfor der efter min Mening bør oprettes en særlig Asdic-Tjenestegren. Det er i hvert Tilfælde udelukket at anvende andet end fast Personel som Operatorer. For hurtigt at faa uddannede Operatorer, er det selvfølgelig i Begyndelsen formaalstjenligt at anvende Radiopersonel, skønt dette Personels Virkefelt er tilstrækkelig stort i Forvejen. Uddannelsen kan formentlig bedst henlægges under Radiosektionen til Stadighed, hvor saa tekniske Specialister, og Lærere paa Asdic-omraadet maa forefindes; men de uddannede Operatorers Virkefelt maa være Asdic og intet mere. Selv om Operatorerne saaledes blev uddannede ved Radiosektionen, kunde de alligevel danne en Tjenestegren for sig selv.

Det ideelle vilde maaske være at oprette en selvstændig Asdicsektion, som tog sig af alt: Uddannelsen af Officerer og Asdic-Personel, samt den tekniske Side, Installation i Skibe, Vedligeholdelse i oplagte Skibe og sidst men ikke mindst Forskningsarbejde med Hensyn til Forbedringer; men en saadan Asdicsektion vil selvfølgelig koste mange Penge, hvorfor vi formentlig ikke vil kunne gaa den Vej.

Med Hensyn til Udkigstjenesten har Radar selvfølgelig ^{at} lettet denne betydeligt, men/den er lige saa vigtig nu som før

turde være indlysende. Med Hensyn til U-Baadsudkig er den vigtigste Sektor fra ret forud til 2 Streger øgten for tværs. Her indenfor krever Sektorerne fra 4 Streger til 10 Streger paa hver Side den mest omhyggelige Observation, da det her er mest sandsynligt at opdage Torpedokølvand eller Periskop. Det absolutte Minimumsantal af Udkiggek maa være 4 Mand, en paa hver Side til at tage sig af Sektorerne fra 4 til 10 Streger, en for og en agter; men saa vidt mulig bør man have 2 Agterudkigge og fordoble Sideudkiggene. Naar der er dobbelt Udkig, skal den ene afsøge Sektoren med Kikkert, medens den anden afsøger Omraadet i Nærheden af Skibet med det blotte Øje.

Et Periskop kan som Regel ikke opdages paa større Afstande end ca. 2000 m, selv med godt Kikkertmateriel. Hvis det imidlertid vides, at en U-Baad befinner sig i en bestemt Pejling, kan man, under meget gunstige Forhold opdage Periskopet paa Afstande op til ca. 5000 m.

Uddannelse eller Oplæring af Udkigge har altid været et vanskeligt Problem. Jeg mener, Oplæring kan ske ombord helt og holdent, men dette krever, at Vagtchefen til Stadighed vejleder og instruerer Udkiggene, og aldrig, hvilket der er en Tilbøjelighed til, betragter Udkiggene, som noget der nu en Gang skal være der, og hvis de varskoer noget, er det godt, og hvis de ikke varskoer noget, er det lige meget, bare de ikke staar og sover.

Et betydeligt Fremskridt kunde sikkert naas, hvis alle Søofficerer hvert halve Aar, eller maaske kun en Gang om Aaret, gennemgik et Kursus om alt indenfor Udkigstjenesten: Organisation ombord, Paaklædning og Placing af Udkigge, Tørnens Lengde, det menneskelige Øjes fysiologiske Egenskaber, og hvad der deraf kan fås læres, f. Eks. Beskyttelse af Øjet ved Anvendelse af rødt Lys, Kikkertmateriellet og dets Anvendelse m.m.

Dette vilde sikre en Ensartethed i Uddannelsen af Udkigge, hvilket lange har været savnet.

Til Slut et Par Bemærkninger om Skibstyper anvendelige som Anti-U-Baads Fartøjer. Af disse har vi, bortset fra Fregatterne og Korvetten, "Huitfeldt"- og "Krieger"-Typen samt eventuelt